APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE EDITATĂ DE SINDICATUL ÎNVĂŢĂMÂNT NEAMŢ

SERIE NOUĂ, ANUL III, NR. 27
MAI 2001

10 mai - între mistificare şi adevăr

Prima decadă a lunii mai abundă de tot felul de [illegible] merită în [illegible] conştiinţa [illegible] românească. A fost şi ne aşa pe 10 pentru că această zi, cu o semnificaţie deosebită pentru istoria modernă a românilor, este strâns legată şi de evoluţia monarhiei în România.

Fiindcă noi, românii, suntem republicani de când ruşii ne-au băgat pe [illegible] [illegible] [illegible]

Școala de matematică nemțeană își păstrează tradiția

Olimpiada de matematică [illegible] cinci premii:

- la [illegible] participă premii întâi, șapte premii doi și șapte premii trei;

Clasele a V-a și a VI-a nu au fază națională.

- la nivelul claselor a VII-a au participat 76 elevi, obținându-se un premiu întâi, trei premii doi și două premii trei;

- la nivelul claselor a VIII-a au participat 58 elevi, obținându-se două premii întâi, un premiu doi și două premii trei.

Se observă că la clasele gimnaziale pregătirea elevilor se face continuu de către profesori și individual.

Este demn de remarcat faptul că în municipiile Piatra Neamț și Roman s-au organizat concursuri cu elevii performanți, pe care de multe ori se mai păstrează tradiția veche în organizarea și pregătirea acestor olimpiade.

[illegible] a IX-a - a XII-a, [illegible] mai redusă, iar [illegible] numitoare.

[illegible] claselor a IX-a au [illegible] clasele a X-a - 20 [illegible] a XII-a, câte [illegible] clasă de liceu s-au [illegible] un premiu II și [illegible] elevii premianți [illegible] etapa finală a [illegible] matică, ținută la Tg. [illegible] 8 aprilie 2001, un număr de zece elevi. Aceștia sunt:

● clasa a VII-a: Hăvărneanu Raluca și Balmuș Elena de la Colegiul Național "Petru Rareș" din Piatra Neamț, profesor care i-a pregătit fiind Livia Vaculik;

● clasa a VIII-a: Berea Bogdan de la Colegiul Național "Petru Rareș" din Piatra Neamț, pregătit de prof. Gh. Ciorăscu, și Dascălu Mihai de la Școala nr.3 din Piatra Neamț, pregătit de prof. Sanda Chirilă;

● la clasa a IX-a nu s-a calificat nici un elev;

● clasa a X-a: Branea Marius, de la Colegiul Național "Petru Rareș" din Piatra Neamț, prof. Constantin Cucoș;

● clasa a XI-a: Rusu Nora, de la Colegiul Național "Petru Rareș" din Piatra Neamț, prof. Costică Grigoriu;

● clasa a XII-a: Atănăsoaiei Cosmin și Vasilache Georgia, de la Colegiul Național "Petru Rareș", pregătiți de aceeași inimoasă profesoară Livia Vaculik, care a deprins dragostea de matematică și de concursurile de matematică încă de când era elevă de gimnaziu la Școala nr.3 din Piatra Neamț, unde a obținut rezultate foarte bune la olimpiade clasele IV-VIII, precum și la taberele cu profil de matematică organizate de Școala nr.3 la Ceahlău și Borca; Tărăboanță Daniel de la Liceul "Ștefan cel Mare" din Târgu Neamț, pregătit de prof. Maria Iosub; Talpă Andreea, de la Liceul "Roman Vodă" din Roman, pregătită de prof. Marian Ursărescu.

Deci, echipa reprezentativă a județului Neamț a fost formată de cinci fete și cinci băieți, însoțiți de doamna prof. Vaculik Livia, care a avut patru participanți din totalul de zece.

În urma desfășurării etapei finale de la Târgu Mureș, care a fost cea de-a 52-a Olimpiadă Națională de Matematică, echipajul județului Neamț s-a clasat pe locul 24 pe țară, din 41 de județe și municipiul București, prin obținerea a trei premii II și două premii III. Premianții sunt următorii:

- Premiul al II-lea: Hăvărneanu Elena, cl. a VII-a; Balmuș Elena, cl. a VII-a; Vasilache Georgia, cl. a XII-a, toți de la Colegiul Național "Petru Rareș".

- Premiul al III-lea: Dascălu Mihai, cl. a VIII-a, Școala nr.3 din Piatra Neamț, prof. Sanda Chirilă; Atănăsoaie Carmen, cl. a XII-a, Colegiul Național "Petru Rareș". Menționăm faptul că toți cei patru premianți de la Colegiul Național "Petru Rareș" sunt elevii doamnei profesoare Livia Vaculik.

În numele profesorilor de matematică, o felicităm pe colega noastră mai tânără pentru frumosul succes obținut și suntem mândri că avem astfel de colegi, care duc mai departe tradiția școlii de matematică nemțene.

Menționez că elevele din cl. a VII-a, Balmuș Elena și Hăvărneanu Raluca, au participat și la examenul susținut pe data de 12 aprilie 2001 în vederea selecționării lotului lărgit pe țară.

După proba de concurs din 9 aprilie 2001, pe data de 10 aprilie s-au organizat excursii pentru cunoașterea județului Mureș.

Premiile acordate elevilor au fost substanțiale:

- pentru premiul I - 500.000 lei

- pentru premiul al II-lea - 400.000 lei

- pentru premiul al III-lea - 300.000 lei, la care s-au adăugat și premii în cărți de specialitate și pentru elevii cu mențiune. Toți elevii participanți au primit și diplome.

Sperăm că la nivel de județ se vor găsi sponsori cu dragoste pentru școală care vor oferi fonduri pentru a fi premiați toți elevii, de la toate olimpiadele școlare, care au făcut cinste învățământului nemțean.

Nu trebuie să-i uităm nici pe colegii noștri, care depun mult suflet în pregătirea copiilor talentați. Inspectoratul Școlar, prin inspectorul de specialitate, prof. gr.I Ștefan Gavril, mulțumește colegilor profesori de matematică, care nefiind stimulați material, au ținut lecții cu un înalt grad de dificultate, foarte apreciate de elevi.

De asemeni, aduce mulțumiri directoarei Maria Iliescu de la Școala nr.4 "Elena Cuza" și domnului director Liviu Vlăsceanu de la Școala nr.3 din Piatra Neamț, care au asigurat condiții foarte bune pentru desfășurarea orelor de cercuri și în organizarea fazelor județene a olimpiadelor de matematică.

La concursurile de matematică, atât la faza județeană cât și națională, s-a folosit sistemul de punctaj internațional: elevii primesc pentru rezolvare patru probleme. Fiecare problemă se notează cu puncte de la 1 la 7, punctajul maxim fiind de 28 puncte. Lucrarea concurentului se corectează de doi profesori, independent unul de altul. Corectarea se face pe subiecte (pe probleme), pentru a fi unitară. Diferența dintre cei doi corectori nu trebuie să fie mai mare de un punct. În caz contrar, intervine un al treilea corector, care poate fi președintele comisiei de corectare a clasei respective.

Ținând cont de acest sistem unic de corectare, se impune un interes sporit atât din partea elevilor participanți, a profesorilor care pregătesc aceste laturi olimpice, cât și a părinților. Profesorii de matematică, în special cei tineri, trebuie să se implice mai mult în pregătirea și organizarea acestor concursuri, pentru a duce mai departe tradiția învățământului matematic din județul Neamț.

Prof. Gh. AMAICEI

3 coruri în finală premii pentru județul Neamț

În zilele de 4 și 5 mai [illegible] informatică, tehnice, militare (8 [illegible] (8 [illegible] (12 [illegible] de [illegible] au [illegible] această [illegible] artistică, [illegible] mult [illegible] reprezentat, [illegible] nivel [illegible] către [illegible] astfel [illegible] corale participante: [illegible] trei coruri din județul Neamț: *Corul [illegible] al Liceului de Artă din Piatra Neamț* (dirijor prof. Lilia Harabagiu), *Corul Seminarului Teologic Ortodox "Sfântul Gheorghe"* din Roman (dirijor prof. Gheorghe Cozar) și *Corul Seminarului Ortodox "Sfinții Împărați Constantin și Elena"* din Piatra Neamț (dirijor prof. Nicolae Teiș), ocupante ale locului I la faza zonală - Piatra Neamț.

Concursul s-a desfășurat pe patru secțiuni: I. Licee teoretice, de [illegible] - premiul al III-lea; Liceul de Artă Piatra Neamț (grupa coruri mixte) - 18 formații participante - mențiune.

Tuturor participanților - elevi și profesori dirijori - , precum și conducerilor unităților școlare, le adresăm calde felicitări și urarea să obțină, și pe viitor, asemenea rezultate.

Prof. Constantin GHEORGHE

CONSTANTIN PILIUȚĂ

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

"Nudul în colecții muzeale"

NICOLAE TONITZA

În evoluția artei, [illegible] eveniment, expoziția "Nudul în [illegible] muzeale", organizată de [illegible] Artă din Piatra Neamț [illegible] 2001 în colaborare cu [illegible] din Galați, Bârlad, [illegible] și Bacău, reunește [illegible] lucrări create de artiști [illegible] renumiți din perioada [illegible] contemporană.

[illegible] urmări evoluția [illegible] artistic pe parcursul [illegible] ale sec. XX până [illegible] contemporană.

[illegible] poate remarca [illegible] preocuparea artiștilor din [illegible] clasică pentru [illegible] structurii ideale și a [illegible] proporțiilor armonioase.

Artiștii moderni sunt mai puțin preocupați de redarea frumuseții fizice a corpului omenesc, deformându-l chiar în unele lucrări, nu pentru a șoca sau ofensa, ci pentru a exprima frământările, concepțiile, frumusețea și expresivitatea lor. Dintre numeroasele personalități prezente în expoziție, e obligatoriu a fi citate numele unor maeștri inconfundabili: Nicolae Tonitza, inconfundabil prin grația desenului, echilibrul și armonia cromatică, tinzând spre idealul estetic clasic; Theodor Pallady, care a avut un adevărat cult pentru forma umană, înscrisă în compoziții cu legi severe, îmbinând sensibilitatea cu raționalul; Corneliu Baba, artist ce cultivă compoziția solidă, amintind de rigorile renașterii și ale barocului, cu ecleraje ce pun în evidență cele mai expresive elemente ale trupului feminin; Iosif Iser, pictor de formație academică mușcheneză, cu înclinații spre construcția plastică în care desenul are rolul decisiv.

Dintre sculptori, se cuvine menționat numele lui Ion Irimescu, ce pune în evidență latura solară, echilibrul și armonia omului, și cel al lui Cornel Medrea, care sculptează forme robuste, pline, exprimând plenitudinea, bucuria de a trăi.

Alexandru Ciucurencu se impune prin forța de sinteză, simplitatea imaginii, iar Constantin Piliuță, pictor cu o linie incisivă, tensionată, adaugă nudurilor sale, eliberate de detalii nesemnificative, o cromatică luminoasă.

Sculptorul George Apostu, un nume de referință în arta românească contemporană, valorifică tradiția sculpturii în lemn și crează forme misterioase, pline de forță și tensiune.

Expoziția "Nudul în colecții muzeale" e un festin pentru toate gusturile. Singura condiție pentru a ne putea bucura e doar aceea de a privi până credem că înțelegem.

Violeta DINU

ÎNVĂŢĂMÎNTUL LA DISTANŢĂ - O ŞANSĂ PENTRU NEMŢENI

Principalul avantaj al [illegible] matematică să fie recrutaţi pe plan [illegible] ţinut să [illegible] învăţământ [illegible] proprie, [illegible] alocat [illegible] acestor [illegible] mătatea [illegible] fac la [illegible] [illegible] [illegible]

LECȚIA DE ISTORIE

Dascăli care au fost: IOAN ENEA

"Un sărut pe mâna și sufletul celor care ne-au învățat alfabetul"

În 1951, ieșind învățător, am fost numit la numai 19 ani director la școala Sârbi-Ungheni. Ca dascăl tânăr, aveam nevoie de un model și l-am aflat foarte repede în personalitatea directorului de atunci, Ioan Enea.

Domnul învățător director Ioan Enea este apreciat de către toți cei care l-au cunoscut, ca o mare personalitate de cărturar, foarte bun organizator, un dascăl de elită, un bun cetățean al răuceștenilor, iar ca educator, model demn de urmat pentru oricine lucrează pe ogorul școlii. Numele comunei Răucești este legat de puternica personalitate și înalta competență a lui Ioan Enea, care era prețuit și apreciat și dincolo de hotarele comunei.

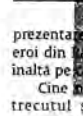

Cine nu cunoaște și nu prețuiește trecutul și eroii nu este demn de prezent și viitor. Cine nu iubește eroii și înaintașii care constituie temelia urbei noastre nu se poate numi răuceștean. Sunt mândru că sunt consătean cu dumneavoastră și oricând, în orice împrejurare, am dovedit modest cu puterile mele că vă sunt un adevărat prieten.

Domnul învățător director Ioan Enea este apreciat de către toți cei care l-au cunoscut, ca o mare personalitate de cărturar, foarte bun organizator, un dascăl de elită, un bun cetățean al răuceștenilor, iar ca educator, model demn de urmat pentru oricine lucrează pe ogorul școlii. Numele comunei Răucești este legat de puternica personalitate și înalta competență a lui Ioan Enea, care era prețuit și apreciat și dincolo de hotarele comunei.

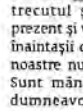

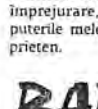

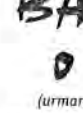

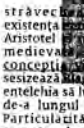

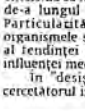

Ioan Enea a fost o mare personalitate. Era bun patriot, ofițer de elită în armata română. A fost rănit pe front apărând cu demnitate țara. Se poate afirma că Ioan Enea a fost un exigent și perseverent în muncă, un foarte bun ofițer și cărturar, un gospodar, un consătean, un dascăl strălucit, un om total.

Nu sunt candidat la rangul de mare personalitate, dar știu că drama omului este dualismul lui. E alcătuit din corp și suflet și joacă între corp și suflet la infinit. Corpul nu este etern, el nu are biruință definitivă, căci este muritor. Sufletul este etern. S-ar putea ca la adunarea noastră să asiste și sufletele celor pe care-i aniversăm. Dumnezeu să-i ierte.

Important este să putem înțelege și în concepția mea, nu poate să existe ideal în afara mijloacelor care să-l susțină și nici viitor fără o temeinică asimilare a prezentului, care iute se face trecut.

Pentru Ioan Enea și pentru ceilalți dascăli din comună, catedra a fost și este un sanctuar, iar dascălul un preot care oficiază. Orice om care a învățat la școală consideră că fiecare literă pe care o scrie, o pictează, e un sărut pe mâna și pe sufletul celor ne-au învățat alfabetul. Ne-au învățat să însuflețim cu vraja vorbei lumea aceasta atât de greu de însuflețit altfel.

Am vorbit pe scurt despre marele dascăl al școlii Ioan Enea. Nu pot să nu amintesc și să adresez aceleași cuvinte de recunoștință domnilor dascăli Maria Enea, soția directorului Ioan Enea, una dintre marile învățătoare ale comunei Răucești, precum și Dumitru și Maria Avarvarei, Vasile și Fănica Ioniță, Gheorghe Secară, Elisabeta și Nicolae Stamate, Ștefan și Natalia Grecu, Elena și Constantin Gliga, precum și altor cadre didactice de la care am învățat meseria de educator și în fața cărora mă înclin.

Sunt mândru de urmașii noștri, cadrele didactice care predau în prezent la școlile din comuna Răucești. Le apreciez și le doresc succese tot mai mari, pe măsura valorii conștiinței lor, din mileniul III. Apreciez contribuția adusă pentru prosperitatea comunei Răucești a celorlalți intelectuali: preoții Săvescu, Vasile, Iacob, Vrânceanu; domnilor ingineri, economiști, patroni, de exemplu Humă Vasile, funcționari etc., care cu dragoste și pasiune ajută la ridicarea prestigiului urbei noastre. Parafrazez poetul și spun că mă înclin în fața țăranului român, a celor din comuna Răucești. Așa cum afirma filosoful Petre Țuțea, când va dispare ultimul țăran din lume va dispare și ultimul om din specia om! Țăranul este omul absolut pur. Țăranul este suficient să ducă țării la primărie pentru a primi certificat de român. Fără țării lui, aici trăiau tătarii, turcii, pecinegii, cumanii, germanii și alții. Pe țării lui stăm noi aici. Țăranii din Răucești sunt buni gospodari.

În încheiere, doresc să adresez alese aprecieri primarului comunei, domnul învățător Vlad Constantin, parlamentului local din Răucești, tuturor organizatorilor acestei frumoase și măreațe manifestări închinate Zilei Eroilor, astăzi, 9 mai 2001. Să-i numim pe organizatori eroii vii ai manifestării de astăzi.

Vă propun să fiți de acord să punem în fața școlii Răuceștii de Sus un bust al distinsului învățător Ioan Enea.

Să vă dea Dumnezeu numai bine.

Vă mulțumesc,

Profesor Ioan IONIȚĂ

Cuvânt rostit la 9 mai 2001, în Sesiunea de comunicări "Înaltă cinstire celor care s-au ostenit a da lumină din lumina lor" - Școala Răuceți

BABUINUL ȘI METAFIZICA
o interpretare antroposofică

(urmare din numărul trecut)

Savantul a cărui operă a fost repede dată uitării, fără a fi fost vreodată, de fapt, populară", a avut o serie de intuiții geniale. Între factorii care determină evoluția strămoșilor existența Aristotel medievale concepția sesizează Blaga entelehia să lucreze în individul izolat, ci de-a lungul întregii evoluții a vieții. Particularitățile care caracterizează organismele sunt deci produsul finit fie al tendinței spre perfecționare, fie al influenței mediului.

În "desișurile transformismului", cercetătorul inconsecvent se poate ușor rătăci. Este ceea ce s-a întâmplat cu toți aceia care au neglijat interacțiunea complexă dintre factorii biologici, sociali și educaționali, interacțiune transmisă de la o generație la alta. Rătăcirile transformiste au fost dealtfel, sesizate corect de către Blaga, lucru confirmat cu prisosință de contribuțiile unor cercetători care au studiat evoluția

Pentru aceste interpretări, tendința spre perfecțiune este încifrată codului genetic al speciei, în mod deosebit această tendință caracterizând specia umană. Programul genetic ar acționa ca o permanentă grilă de selecție, care întărește anumite determinări, atenuând sau eliminând altele.

Pe această bază apar, din ce în ce mai frecvente, opiniile care vehiculează problema eugeniei, ceea ce face să crească incomparabil de rapid responsabilitatea omului de știință în fața societății. Aprecieri pertinente ale unor savanți de renume, considerând că exagerarea selectivității genetice ar afecta tocmai ceea ce are mai prețios patrimoniul umanității, anume unicitatea structurii ființei umane, căci se poate afirma cu certitudine că în întreaga istorie a omenirii nu au apărut doi indivizi identici din punct de vedere genetic.

Preocupările filosofului român Lucian Blaga apar pentru noi într-o lumină cu atât mai vie, cu cât nu puține sunt vocile care fac din secolul următor o adevărată eră a biologiei. Desigur, în sensul de eră a omului și a rațiunii, era căutării răspunsurilor esențiale prin îndepărtarea obstacolelor din fața asumării marilor adevăruri.

Prof. dr. Dumitru D. Ursache

Rememorări pedagogice nemțene

● În revista "Apostolul" din mai 1999 s-au consemnat aniversările lunii mai: scriitorul Dorel Dorian, 6/1930; academicianul Petre Țițaru, 11/1905, Drăgănești-Neamț; învățătorul C. Romanescu din Dreptu, 17/1906; criticul literar Garabet Ibrăileanu, fost elev și profesor la Roman, 23/1871, Tg. Frumos;

● și comemorările: compozitorul Mihail Jora, 10/1975, născut la Roman în 14.08.1891; învățătorul Leon Mrejeru, 14/1945, la Mizil (în timp ce revenea din refugiu);

● În aceeași revistă s-au mai consemnat: dezvelirea statuii lui Mihail Kogălniceanu din Piatra Neamț, 19/1913 (azi în fața Muzeului Județean de istorie); inaugurarea localului propriu al Casei Naționale "Regina Maria" din Piatra Neamț, 26/1929;

● 4/1856, n. Deleni-Neamț, folcloristul-profesor, anecdotistul Theodor D. Speranția;

● 13/1912, n. Piatra Neamț, ilustrul profesor de matematică, publicistul și poetul Constantin D. Borș (m. 10.01.1998);

● 15/1941, n. Piatra Neamț, profesorul de matematică C. Cucoș, fost director al Liceului Petru Rareș și inspector școlar județean;

● 15/1925, n. Roman profesor universitar, critic și istoric literar Savin Bratu (m. 04.03.1977);

● 16/1892, a murit la Roman episcopul cărturar, membru al Academiei Române, Melchisedec Ștefănescu, născut la Gârcina, 15.02.1823;

● 17/1901, n. Piatra Neamț biochimista Eugenia Soru (născută Siegler), membru corespondent al Academiei Române, cu studii în Anglia, Franța și Germania, conferențiar la Facultatea de Medicină din București, decedată Iași, 1988 (Centenarul nașterii);

● 19/1938, n. Piatra Neamț valorosul profesor de matematică, eficient inspector școlar Sorin Donea, decedat 15.12.1994;

● 26/1887, n. Trifești ilustrul profesor de istorie Vasile Petrovanu, director al Școlii Normale V. Lupu din Iași;

● 28/1855, domnitorul Gr. Al. Ghica semnează hrisovul de înființare a Seminarului Teologic de la Tg. Neamț;

● 29/1933, au fost vizitate Școlile normale din Piatra Neamț de către Ministrul Învățământului, Petre Andrei;

● 31/1859, n. la Români ilustrul institutor Gheorghe Nicolau, fost revizor școlar, apreciat de Spiru Haret, care a asistat la inaugurarea localului Școlii de Băieți nr. 3 din Piatra Neamț, Mărăței, azi Școala nr. 2;

● Revista "Apostolul" din mai 1942 publică articolul "Învățătorii poporului - eroii Patriei" de Mihail Avădanei. În acest an Ziua Eroilor Români cade pe 24 mai.

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

ION GHEORGHIU

CIRC FĂRĂ PÎINE LA O ADUNARE DE BREASLĂ

Revista presei literare

Sub acest titlu, redactorul șef al revistei ieșene "Cronica", poetul din București a fost previzibil, penibil, complex, cuprinzînd de la invective pline de fiere pînă la nemăsurate laude (uneori deșănțate!), de la dispute sterile pînă la răfuieli personale, reliefînd rivalități păguboase și izbucniri suburbane, demne de manelarii maidanelor. Unii scriitori au urcat la tribună doar pentru a se afla în treabă,

AMINTIRI URÎTE ALE UNUI FOST VICEPREȘEDINTE DE UNIUNE

La rubrica sa din "România literară", nr. 19/2001, "Prepeleac", prozatorul Constantin Țoiu dezvăluie cititorilor cîteva amintiri din timpul cînd era șef pe la Uniunea Scriitorilor: "Pe vremea aceea, prin 1983, devenind de doi ani, în urma alegerilor, vicepreședinte al Uniunii, mă bucuram de simpatia tinerei generații de scriitori, mulți dintre ei vizitîndu-mă des. O dată, unul, al cărui nume nu-l dau în vileag, se plînsese că Mircea Ciobanu, ca redactor, le cerea bani unora că să-i publice, glumind că și doctorii, la urma urmei, luau parale cînd te duceai la ei să te opereze, ori judecătorii, pe la procese. Azi așa, mîine așa... Pînă ce, unei poete țigănci, autoarea unor versuri țigănești, i se ceruse salba de aur ce o purta la git, în schimbul publicării, aceea dîndu-i-o pe loc, de la git. Deții aceasta de la o personalitate a literaturii în viață. Îl voi spune, dacă e contra, renunț. Deși ține strict de istoria literară a vremii. Față de acest cinic înzestrat provenind din estetică, ceilalți doi, Nichita și Sorescu păreau niște copii. Afacerist însă, și arghirofil, fusese și Arghezi, în definitiv; nu mai spun de Mircea Dinescu, păstrînd proporțiile" - Oare de ce a simțit nevoia bătrînul Țoiu să dezvăluie astfel de amintiri urîte în principala revistă a scriitorilor tocmai în preajma alegerilor? Și tocmai în revista lui Manolescu, unul din candidați.

ADRIAN PĂUNESCU, CENZURAT LA EDITURA EMINESCU

Rubrica lui Marin Radu Mocanu din "Contemporanul" intitulată "Din arhivele cenzurii" are ca obiect de discuție, în ultimul număr al revistei, 19/2001, volumele de versuri ale poeților Eugen Jebeleanu (Arma secretă) și Adrian Păunescu (în exercițiul funcțiunii). Iată ce conținea, printre altele, referatul cenzorilor din acea vreme la volumul lui Păunescu: "În urma lecturilor din cadrul editurii și direcției de specialitate din CCES s-au făcut o serie de observații la un mare număr de poezii, pe următoarele direcții: poezii în care țăranul și muncitorul român, poporul întreg chiar, sînt prezentați prin prisma degradării continue a condiției lor sociale; poezii deficitare sub raport politic și ideologic; poezii care, prin conținutul lor, contravin politicii externe a partidului

OCHELARIST

(Continuare în pag. 5)

CEL CE GÎNDEŞTE SINGUR

Creatorul

Motto: "A crea înseamnă pentru un artist a da viaţă la ceva ce n-ar exista fără el"

Van Gogh

Vorbind despre intelectual ca despre un om care trăieşte sub "imperiul investirii", trebuie să adăugăm faptul că fără această "imperiu" nu se ascunde Oblomov, celebrul personaj din romanul omonim al lui Goncearov, exemplu de inimă rea, Oblomov a citit dar nu a creat nimic. Cum e oare să ne scufundăm atâtea cunoştinţe fără să le legi între ele? Şi cum să le legi altfel dacă nu faci o operă revelatoare care n-a mai existat, într-o operă cu drept deplin la existenţă. Lumea nu există numai pentru că trăim noi în ea ci pentru că oamenii au creat şi au proliferat existenţe paralele tot atât de viabile şi de valabile ca cele realizate de Creatorul Universal.

Jean Paul Sartre făcea o distincţie netă între omul de acţiune pe care îl preocupă **mijloacele** şi nu **scopurile**. Sigur, să ai o maşină de tocat, un frigider sau un telefon mobil îţi uşurează cotidianul de o serie întreagă de servituţi dar aceste mijloace nu-ţi oferă libertate ci dependenţă. Creaţia - aşa cum spunea tot Jean Paul Sartre - îţi oferă libertate în stare pură, "înaintea ei nu mai există nimic, ea începe prin a-şi produce propriile ei principii şi îşi născoceşte înainte de toate scopul; prin aceasta ea participă la gratuitatea conştiinţei; ea este acea gratuitate dorită, regândită, înălţată la rangul de scop." Pentru că ce poate să fie mai *frumos* în existenţa aceasta precară şi scurtă decât a fi propriul tău stăpân, de a fi liber? Atât de liber încât nici cele mai drastice legi ale universului (bunăoară legea gravitaţiei) să nu mai acţioneze asupra ta.

Am la îndemână un exemplu concludent aparţinând lui Orkeny Istvan (Expoziţia de trandafiri):

"Dimineaţa la ora zece scriitorul termină noua sa dramă. Seara mai avea de scris două tablouri dificile. Scrisese toată noaptea. În acest răstimp îşi făcuse vreo zece cafele şi străbătuse cel puţin zece kilometri de colo-colo prin strâmta cameră de hotel. Cu toate acestea, acum se simţea absolut proaspăt, de parcă nici n-ar fi avut trup (Să nu ai trup, să nu fii sclavul lui - ce gând libertar minunat! E.C.) şi atât de fericit ca şi când viaţa sa ar fi devenit mai frumoasă, şi atât de liber, ca şi când lumea (lumea noastă obişnuită - E.C.) ar fi încetat să existe."

(În această stare de exaltare scriitorul închiriază o barcă şi un barcagiu şi face o plimbare pe lac. Nu se mai văd malurile. Scriitorul se adresează barcagiului:

- Atunci, trage lopeţile în barcă, nene Volentik. Am să încerc să umblu puţin pe apă" (povestea "Mântuitorul)

A fi creator, a fi absolut liber înseamnă să ai o scânteie de dumnezeire.

Simţindu-se bolnav, Eugenio d'Ors a început să se "caute" pe la doctori. Majoritatea celor care i-au făcut analizele şi care au încercat să-i pună un diagnostic au ridicat din umeri a neputinţă. Toate rezultatele investigaţiei erau bune. Unui singur psihiatru i s-a părut că i-a găsit scriitorului remediul şi invitându-l la el la cabinetu i-a dat bolnavului o singură sarcină: să se plictisească, adică să nu gândească şi să nu scrie nimic. După două zile scriitorul a renunţat la tratament.

Cum poate plictiseala să fie o odihnă a spiritului? Alambic cu foc continuu, spiritul trebuie să-şi distileze esenţele până la capătul existenţei sale. Funcţionând într-o perpetuă gratuitate, creativitatea este magnanimă, arzând dezinteresat pentru alţii: în aceasta constă înalta ei moralitate, aşa cum subliniază cu atâta pregnanţă Michel Eyquem de Montaigne:

"Oricé meşter iubeşte mai mult făurirea sa decât l-ar iubi ea, dacă ar avea simţire. Cu atât ne e mai scump a fi, iar a fi înseamnă mişcare şi înfăptuire, de aceea fiecare se găseşte întrucâtva în ceea ce făureşte. Cine face binele îndeplineşte o faptă frumoasă şi cinstită, pe când cel ce primeşte nu încearcă decât folosul, iar folosul este mult mai puţin ademenitor decât cinstea. Cinstea e statornică şi dăinuieşte, dând celui care o are în seamă neîncetată mulţumire; folosul piere lesne şi amintirea nu-i vie nici atât de dulce. Lucrurile nu sunt mai scumpe dacă ne-au costat iar a da costă mai mult decât a lua."

Ed. COVALI

Alegere de preşedinte la Uniunea Scriitorilor din România

* Aşa cum a hotărît Consiliul Uniunii Scriitorilor după primul tur de scrutin, vineri, 18 mai, a avut loc în Aula Mare a Facultăţii de Drept din Bucureşti, turul al doilea * Primul se încheiase cu scorul de 156 la 151 pentru Eugen Uricaru, în lupta sa cu Nicolae Manolescu, ceilalţi candidaţi obţinînd voturi mult prea puţine pentru a fi luaţi în calcul * După primul tur, doar scriitorii din provincie şi o infimă parte dintre bucureşteni au rămas mulţumiţi, ceilalţi, în frunte cu Nicolae Manolescu, cerînd alte alegeri, mai convingătoare * Şi votul a decis: Eugen Uricaru - preşedinte. Diferenţa de voturi "pentru" dintre cei doi a fost de peste o sută de voturi, semn că în al doilea tur de scrutin criticul literar şi omul politic Nicolae Manolescu nu a mai fost votat nici de bucureşteni.

* E bine aşa, e rău? De ce Manolescu nu a mai avut nici măcar numărul de voturi din primul tur de scrutin, iar voturile date celorlalţi candidaţi aflaţi pe listă (Nicolae Breban, Mihai Sin, Ioan Flora, Marin Mincu, Gheorghe Gibescu, Ion Nicolescu) au revenit acum lui Eugen Uricaru? De ce a cîştigat fotoliul de preşedinte al Uniunii Scriitorilor un prozator onorabil dar deloc celebru (mai ales în rîndul cititorilor) şi a pierdut lupta un critic literar de prim rang în literatura română contemporană, cunoscut şi recunoscut de toată lumea? Eugen Uricaru, au considerat cei care l-au votat, e un manager mai bun decît Manolescu * Are experienţă în acest domeniu, mulţi ani fiind omul care a condus din umbră Uniunea, alături de regretatul (de toţi scriitorii, atît bucureşteni cît mai ales provinciali) Laurenţiu Ulici * Uricaru a avut inspiraţia să nu se bage în politică deloc, Manolescu a făcut carieră politică, de unde a ieşit puţin şifonat * Mai mult, a crezut la un moment dat că va fi ales chiar preşedintele României, candidînd cu seninătate la acest post *Uricaru, mai diplomat - se vede experienţa, din perioada cît a fost ataşat cultural - nu a mizat decît pe votul celor mulţi şi a evitat cît a putut să atace pe ceilalţi candidaţi * Echipa de zgomote ataşată lui Manolescu - evident, din interes - care a lansat atacuri prin presa literară la adresa lui Uricaru dar şi la Conferinţa de alegeri nu i-au făcut decît un mare deserviciu.

*Va fi mai bine pentru scriitori? Ne îndoim. Uniunea trece printr-o perioadă foarte grea. Nefiind subordonată politic şi financiar nici unui minister sau partid - nici nu s-a dorit vreodată acest lucru - trebuie să trăiască din propriile-i resurse: închirieri spaţii, timbru literar, cotizaţii, sponsorizări. Numai un manager făcut foarte profesionist o va mai ţine în viaţă. Depinde de cine se va înconjura noul preşedinte. Şi dacă va fi, aşa cum a promis, un preşedinte al tuturor scriitorilor din România.

Nicolae SAVA

Vulgaritate şi falsă distincţie în comunicarea curentă

Cam din popor, ce mă simt, consider că, în orice împrejurare de viaţă, cuvintele schimbate între vorbitori au valoarea unei cărţi de vizită, pentru că prin limbaj, ei comunică, adică transmit un mesaj, o informaţie şi se comunică, adică spun cine sunt, ce simt, ce nivel de civilizaţie şi de cultură au atins, ce reprezintă pentru ei bunul simţ.

Experienţa de viaţă ne arată că o vorbire îngrijită nu înseamnă, în esenţă, altceva decât folosirea limbii române curate, fără vulgarităţi (cuvinte mitocăneşti) şi fără preţiozităţi (termeni neologici stridenţi).

Există nu puţini vorbitori, de toate profesiile, de la cei care, încă, nu folosesc batista, până la alţii ajunşi la bătrâneţe, care cred că exprimarea trivială constituie un semn al "bărbăţiei" şi al unei "personalităţi puternice". Auzi, cu stupoare, băieţi şi fete, copii şi vârstnici, bărbaţi şi femei, şcolari şi boschetari, rostind apăsat, cu o dicţie perfectă, doar în acest caz, cuvinte urâte, existente, ce-i drept, în limba română, multe refuzate chiar de dicţionare, pentru că sonorităţile lor supără orice ureche sensibilă la alte cuvinte (mamă, tată, bunic, bunică, cer, cântec, pasăre, pâine, apă, pământ, iubire, prieten, neam, ţară etc.).

Inventarul cuvintelor triviale, urâte, nu este foarte bogat, ci, mai degrabă, neînsemnat, numai că plăcerea de a le rosti şi frecvenţa lor în anumite grupuri sociale au luat proporţii alarmante, fără ca şcoala, mass-media şi comunitatea să manifeste vreo reacţie dezaprobatoare.

Ne îngăduim să spunem că vocabularul folosit, politeţea şi comportamentul civilizat ar trebui să meargă mână-n mână. Şi aceste componente ale vieţii cotidiene vor deveni, poate, cândva, haina de toate zilele a fiecărui individ, nu una de gală, îmbrăcată numai în anumite ocazii sau în faţa superiorilor.

Auzim la tot pasul avertismente (Bă, boule!; "Fă, neghioabo"), "îndemnuri" ("Du-te draculuii" , acesta nefiind, totuşi, cel mai grosolan), reproşuri ("eşti chior!"), porunci ("Mişcă, bă, mai în faţă !"; "Întinde-o", "Tai-o din faţa mea!"), oferte

("Na!"), replici ("Ţi-am spus odată că n-avem!") repezite, tăioase, care ne strivesc.

Nici excesul de neologisme nu este de folos unei exprimări îngrijite. Dacă, pentru unii vorbitori, un lucru este "mişto", pentru alţii devine "superb". Dacă pentru unele grupuri sociale, potol,a străfoca, bă, fă sunt semne ale primitivismului, ale mizeriei umane, pentru altele, a implementa, faza, special, a sidera, O.K., week- end, boss, business devin semne ale falsei distincţii, ale preţiozităţii zgomotoase. Curios, acum totul a devenit special(ă): seară specială, invitat special, tort special, dedicaţie specială, şi chiar... profesor special.

Şi într-un caz şi în celălalt, un fapt se impune cu toată evidenţa: folosirea fără discernământ a cuvintelor dăunează spiritului ales al limbii române, care dispune de remarcabile mijloace de exprimare a celor mai subtile şi mai nuanţate mesaje şi trăiri.

Viaţa ne mai spune că alegerea cuvântului trebuitor, potrivit comunicării reprezintă nu doar un criteriu al culturii, dar şi unul al bunei-cuviinţe. Şi, parafrazând un celebru personaj caragialian, o societate fără cultură şi fără bună-cuviinţă, "va să zică ... că nu le are...".

La cultură se ajunge mai greu, dar buna-cuviinţă se poate dobândi prin şcoală, prin biserică sau, pur şi simplu, alăturându-ne acelora care, indiferent de vârstă şi profesie, mângâie cuvintele rostirii româneşti, frumoase, muzicale, calde, blânde, aşa cum ne-a fost lăsată ca un testament, de făuritorii ei.

Prof. Gheorghe ŢIGĂU

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

(Urmare din pag. 4)

REVISTA PRESEI LITERARE

Nostru (atacuri la adresa vecinilor, în special în problema Basarabiei); poezii în care creaţia apare lipsită de libertate, dependentă de îndrumători şi directive; poezii în care învăţătura clasicilor - [illegible] este considerată sursă a [illegible]

[illegible] Eminescu s-a [illegible] poeme şi s-au [illegible] modificări în alte [illegible] Dacă şi lui...

CUM ARTREBUI PROMOVAŢI SCRIITORII ROMÂNI ÎN OCCIDENT

"Într-un interviu apărut în revista "Ateneu", prozatorul Gheorghe Schwartz propune guvernanţilor o modalitate de a promova literatura română în lume: "Dacă statul român ar investi anual o sumă modică în promovarea a 3-5 autori în Occident, lucrurile s-ar aşeza în matca firească. Un autor ar trebui ajutat o singură dată: dacă va avea succes va fi solicitat chiar de către cei ce până atunci n-au avut cum să ştie de el. Dacă n-a avut succes lucrurile ar fi clare. Ciţi autori "de export" avem cu adevărat s-ar vedea în foarte puţini ani. Dar pentru asta ar trebui făcută o selecţie, iar eu mă îndoiesc sincer că un critic român important care n-a auzit de o carte imprtantă este un critic important. Cine să facă selecţia? Abia apoi am avea dreptul să protestăm că nu s-a găsit anual o sumă atît de infimă pentru promovarea literaturii române în lume. Există cineva cu putere de decizie care să dorească acest moment al adevărului?" - Cine îi răspunde?

FUGA DE PREZENT A TEATRULUI ROMÂNESC

Marian Popescu publică în numărul 4/2001 al revistei "Cuvintul" partea a doua a articolului său "Zădarnicele chinuri ale teatrului românesc". Iată ce afirmă cunoscutul critic: "Teatrul românesc de acum continuă să evolueze, repertorial şi cultural, în aceeaşi paradigmă cunoscută. Modalitatea aluzivă e frecventată în continuare, operele marilor clasici sînt preţuite - şi pe bună dreptate - deşi modernitatea în abordarea lor e mai greu de găsit. Deficitul major, teatral şi artistic, e lipsa de curaj în abordarea temelor actualităţii. Numeam acest fenomen fuga de prezent a teatrului românesc: teatrele şi regizorii evită, cu puţine excepţii - oare pînă cînd? - introducerea în repertoriu a pieselor şi autorilor noi care se referă la principalele subiecte ale societăţii româneşti de azi. Se spune, de multe ori, că nu există astfel de piese; nu este adevărat. Citesc în fiecare an peste o sută de piese noi româneşti şi zeci de piese noi străine şi găsesc în unele dintre ele întrebări extrem de interesante pentru viaţa noastră de acum şi de aici. Pentru că e vorba, de multe ori, de autori şi piese noi, se consideră că e riscant să le introduci pe afiş, că publicul nu ar veni să vadă spectacole cu autori necunoscuţi. Nimeni nu se întreabă ce se întîmplă cu numeroasele montări din operele marilor clasici care sînt spectacole mediocre sau proaste" - Evident, nu e vorba de TT sau publicul pietrean...

CONSTANTIN PILIUŢĂ

FACTORI AI REUŞITEI ŞCOLARE (I)

Modalităţi de abordare a "elevilor dificili"

Esenţa reformei şcolare constă în crearea condiţiilor şi aplicarea strategiilor pentru a realiza o mai bună educaţie şi instrucţie a elevilor. Pentru aceasta, în activităţile colective de perfecţionare didactică se acordă o importanţă deosebită problemelor legate de reuşita şcolară. Colocviile pedagogice şi sesiunile de comunicări didactice ale învăţătorilor din acest an şcolar au acordat spaţii largi acestei teme. Prezentăm, în cele ce urmează, câteva aspecte referitoare la factorii reuşitei şcolare.

În activitatea pe care o desfăşor îl privesc pe micul şcolar nu ca pe un adult în miniatură, ci ca pe un om în [illegible] tratare adecvată.

Am identificat în clasă [illegible] manifestă o rezistenţă [illegible] faptul că [illegible] înţelegerea lor şi să le cultiv înţelegerea şi respectul reciproc. Prin aprecierile şi calificativele pe care formulez, doresc o sensibilizare a acestor elevi şi o apropiere sufletească faţă de mine.

O altă grupă este formată din elevii care sunt victime ale unui nivel de aspiraţie impus de părinţi, care le depăşeşte capacitatea de muncă şi învăţătură. Aceştia au tip de inteligenţă şi aptitudini care nu sunt în acord cu dorinţele exprimate de părinţii lor şi, astfel, sunt supuşi la activităţi pentru care nu prezintă interes şi la eforturi prea mari pentru ei. Pentru faptul că familia insistă pe aceeaşi linie de suprasolicitare a copiilor, am făcut vizite la domiciliul elevilor, realizând o consiliere pedagogică adecvată a părinţilor.

O parte dintre elevi formează grupa celor care din cauza stării afective nu reuşesc să se remarce în colectivul din care fac parte, fiind hiperemotivi. Acestora le-am dat sarcini care să le sporească încrederea, să le favorizeze simpatia şi preţuirea colegilor.

Grupa elevilor care sunt supraîncărcaţi de volumul sarcinilor cărora trebuie să le facă faţă este formată din cei care sunt aglomeraţi de activităţi suplimentare (studiul unor instrumente muzicale, limbi moderne, tenis etc.). Aceşti elevi ajung la concluzia că şi dacă învaţă şi dacă nu învaţă, tot nu pot "cuprinde" totul, şi atunci renunţă la efort. Am întâlnit frecvent astfel de elevi, de-a lungul experienţei mele didactice. În aceste cazuri dozez cu grijă timpul afectat fiecărei discipline, pentru ca aceşti şcolari, victime ale unor pretenţii exagerate ale părinţilor, să nu ajungă la convingerea că satisfacţia nu merită oboseală, că nu merită să munceşti pentru reuşita şcolară.

O altă grupă tipologică de elevi frustraţi este formată din şcolari care prezintă deformare [illegible] interpretează relaţiile cu colegii [illegible] prisma propriului interes, [illegible] lor. Nu acceptă nimic din [illegible] ei sunt unicul criteriu, [illegible] copiilor. După un efort de patru [illegible] colaborări cu familia [illegible] medicul psihiatru şi medicul de [illegible] familiei au reuşit să aducă acest copil la nivelul [illegible] pentru care învaţă.

Soluţionarea cazurilor de "elevi dificili" duce la [illegible] profesionale, de nemulţumire şi [illegible] inevitabil legate de [illegible] a persoanei, de relaţiile interindividuale în care acesta se dezvoltă, de vulnerabilitatea faţă de succes şi eşec, de sarcini excesive, de exigenţe externe sau nivel de aspiraţie care depăşesc posibilităţile, de incongruenţă între eul real şi eul dorit.

Înv. Teodora SIMIONEL
Şcoala nr. 27, Piatra-Neamţ

Cum comunicăm cu elevii ?

Întâmplarea a făcut să fac inspecţii de definitivat, la un interval apropiat de timp, la două tinere învăţătoare [illegible] Pentru [illegible] dintr-un [illegible] numeroase [illegible] acestora [illegible] complexată [illegible] care lucrează [illegible] de curând din [illegible] confraţii occidentali, a aranjat mesele sub forma de careu şi s-a integrat cu totul în lucrul elevilor. Întreba ea, răspundeau elevii. Întrebau elevii, răspundea ea. Parcă se întreceau la pus întrebări şi dat răspunsuri. Şi toate numai despre ceva: lecţia cu pricina. Pe cei care se afirmau în lecţie, învăţătoarea îi răsplătea cu priviri duioase şi laude pe măsură. Celor timizi şi reţinuţi le trimitea încurajări convingătoare şi sprijinul de care aveau nevoie. Îşi modula vocea ca pe scenă: când mai tare, când în şoaptă, când cu un' alintat plăcut, când mai ferm. În toate lecţiile nu a fost elev care să nu fi fost întrebat ceva de către învăţătoarea lui, să se fi ocupat cu altceva decât cu sarcina dată, ori să nu fi fost răsplătit cu calificativul şi îndemnul pe care-l merita. Dar bucuria cea mai mare am avut-o când vrednica învăţătoare i-a grupat pe discipolii ei să lucreze în mici echipe, de câte patru elevi. Într-o atmosferă de muncă serioasă, într-o "zumzăială" organizată, clasa era ca un roi de albine. În fiecare echipă am descoperit că se detaşa câte un mic "şef", care dădea nişte instrucţiuni, apoi toţi ceilalţi îşi spuneau câte o părere, o adoptau pe cea mai bună, se mai consultau, interveneau mici contraziceri, iar se împăcau, iar lucrau, anunţându-şi cu bucurie succesul muncii. Pe toată durata zilei, dăscăliţa i-a urmărit pe harnicii ei copii cu un zâmbet discret şi, adesea, când le vedea reuşita, parcă i se umezeau ochii. Nu l-a privit pe nici unul cu răutate, nu a certat pe nimeni; numai încurajări, laude şi mulţumiri. Când şi-a evaluat lecţiile a spus simplu: "Îi iubesc ca şi cum ar fi copiii mei şi parcă descoperim viaţa împreună."

T. Diana lucrează cu o clasă a II-a, la şcoala centrală dintr-un mic oraş. Are copii isteţi şi energici în clasă. Şi-a propus să facă multe lucruri cu ei în ziua inspecţiei: câte 10-12 obiective operaţionale pentru fiecare lecţie. A [illegible] forţă lecţiile, pentru "a-i [illegible] pe copii, de dimineaţă. [illegible] că ea vorbeşte foarte tare şi [illegible] caută să-i disciplineze pe elevi.

[illegible] au început şi ei tare şi se [illegible] care mai de care să dea [illegible] pentru a o ajuta pe [illegible] ea să iasă bine la inspecţie". [illegible] păcate, au dat câte un [illegible] greşit. Învăţătoarea s-a [illegible] le-a adresat cuvintele de [illegible] meritate. Încet-încet, mâinile [illegible] au început să fie tot mai [illegible] Învăţătoarea a sesizat situaţia şi a trecut să-i trezească: "Dormiţi ? Ce se întâmplă cu voi ? " Elevii au înţeles situaţia şi, la vocea stridentă a învăţătoarei, răspundeau şi ei pe acelaşi ton. Cel mai neastâmpărat din clasă a fost elevul Tulbure. Parcă se tulburaseră apele în capul lui.

Încet-încet, fiecare lecţie a fost dusă la sfârşit, mai ales pe seama celor 5-6 elevi care săreau, adesea, toţi în picioare, cu mâinile fluturând în vânt: "Spun eu !" , "Ştiu eu !"... În ceea ce-i priveşte pe alţii 4-5 şcolari, mi s-a părut că aceştia au consumat degeaba oxigenul din clasă, în ziua cu pricina. La sfârşitul lecţiilor, învăţătoarea a spus că de obicei lucrează numai frontal şi individual cu clasa de elevi. Pe grupe încearcă mai rar, pentru că se instalează dezordine şi indisciplină în sala de clasă. A fost mulţumită că şi-a realizat toate obiectivele propuse.

M-am întrebat, obsesiv, în urma celor două experienţe: Dacă există asemănări "didactice", de ce trebuie să mai existe şi deosebiri între cele două învăţătoare ? Am fost convins că tânăra generaţie de dascăli este pregătită, de profesorii lor, să realizeze un învăţământ modern, în spiritul reformei şcolare: formativ, interogativ, creativ, activ, ... Concluzia se află în înţeleptul proverb "omul sfinţeşte locul" şi, în ceea ce priveşte cum relaţionăm cu elevii noştri, fie mai tânăr, fie cu mai multă experienţă, înainte de a ne preocupa de ce spun programele şcolare că trebuie să-i dăm elevului, trebuie să învăţăm cum să comunicăm cu el, cum să-l formăm să comunice armonios şi util, cu noi şi cu alţii din jurul său.

Rubrică coordonată de
Dan AGRIGOROAIE

Primim la redacţie

Pentru că în revista "Apostolul" nu ne regăsim, noi, educatoarele Grădiniţei cu program prelungit nr.12 Piatra Neamţ, propunem colectivului de redacţie şi în special celui care se ocupă cu rubricaţia acestei publicaţii ca, lunar, să avem o mică rubrică din care să reiasă activitatea din învăţământul preşcolar (preprimar).

Ne mulţumim cu un spaţiu cât mai mic, dar acesta să ilustreze problemele care ne preocupă.

Dacă veţi fi de acord cu acest lucru, suntem sigure că articole din toate domeniile de activitate (dezvoltarea vorbirii, matematică, cunoaşterea mediului, activităţi artistico-plastice, sport etc.) îşi vor aştepta rândul spre a fi publicate.

Fiind iniţiatoarele acestei rubrici, dorim să colaborăm cât mai des cu dumneavoastră, cu articole şi păreri personale.

Mulţumim pentru bunăvoinţa de a citi aceste rânduri şi dorim să se pună în practică ideile ce pleacă din unitatea noastră.

Director, *Lider sindical,*
Ana CIUTEA *Clara MIHOC*

Şi răspundem

Iniţiativa dvs. ne bucură şi onorează. Cum am mai scris şi în numerele trecute, textele n-ar trebui să aibă mai mult de o pagină, o pagină şi jumătate şi ar mai trebui ca cineva chiar să-şi asume responsabilitatea şi să ia legătura du d-nii Lucian Corneanu sau Constantin Tomşa.

Redacţia

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

VIAŢA MUZICII VII

Motto:
"Căci muzica pe tot pământul
Stârneşte râsul, dansul, cântul:
De neagra jale nici că-i pasă,
Aduce bucurie-n casă,
Pe cei mâhniţi îmbărbătează
Şi de-o asculţi cu blânda-i rază
Ea sufletul ţi-l luminează".
Guillaume de Machaut (sec. XIV)
"Povestire veridică"

Consecvent în [illegible] un spectacol de [illegible] faţă de riscurile [illegible] reprezentaţii [illegible] riscuri în plus: o [illegible] pentru a nu eşua [illegible] maximă capacitate [illegible] reale ale studenţilor-operă", cu participarea interpreţi, mijloace simple scenice pentru confruntarea cu publicul, crearea unui adevărat spirit de echipă pentru realizarea acestor deziderate. Aceste probe au fost trecute cu brio.

Mai mult intuiesc decât ştiu ce efort conjugat a presupus pregătirea muzicală a acestui spectacol realizată de lectorii universitari Anastasia Buruian şi Mihaela Spiridon şi a asistentei universitare Kallo Ildico. Rezultatul acestei pregătiri a fost mi se pare *unitatea*- în ciuda unor explicabile diferenţe valorice- *cursivitatea* şi *precizia* evoluţiilor scenice care au făcut dintr-o suită de fragmente un spectacol care a fost susţinut scenic pe tot parcursul evoluţiei sale. Totul s-a desfăşurat într-o bună şi sensibilă dispoziţie de cântec şi joc scenic, în ritmul alert al acestei suite şi în promisiunile tonice ale tinereţii atotcuceritoare Acompaniamentul doamnei Mihaela Spiridon a fost un adevărat tur de forţă iar contribuţia conferenţiarului universitar Cornel Nicoară s-a desfăşurat sub semnul bunului gust şi al discreţiei.

Într-o lume tehnicizată la maximum şi în care *înregistrarea* îşi spune un cuvânt atât de greu, am avut revelaţia *vieţii muzicii vii*, cea mai frumoasă şi mai adevărată comunicare cu spectatorii. Aplauzele prelungite ale publicului au demonstrat acest lucru din plin.

Închei cu vorbele despre muzică ale lui Shakespeare, care pune în gura lui Lorenzo din "Negustorul din Venezia" următoarele versuri:

"Căci nimeni nu-i atât de împietrit,
De aspru şi de plin de ură- care,
Sub vraja muzicii, să nu se schimbe
Măcar un timp... Acel care nu simte
Puterea muzicii, şi nu-l atinge
Măiastra întâlnire dintre tonuri
Viclean este! Tâlhar şi trădător!"

Ed. COVALI

P.S. M-aş fi bucurat ca la acest spectacol (ca şi la altele de acest gen) să fi participat câţi mai mulţi profesori de muzică însoţiţi de elevi. Cred că un astfel de gest pedagogic şi-ar găsi oportunitatea într-o perioadă în care muzica adevărată...

Gânduri pentru tineri

Fiinţa umană este rezultatul zestrei native de la Dumnezeu, a factorilor educaţiei şi autoeducaţiei. Creşterea şi dezvoltarea copilului ... de a deosebi ... odată cu ... dobândeşte ... oferite de ...

Din ... întâlnim ... care aduc ... alarmă. ... abstracţie ... ar fi o crimă să acceptăm războiul nervilor care duce la distrugerea psihicului uman, la dezumanizare. Societatea, televiziunea, presa de duzină le oferă tinerilor elevi modele de corupţie, furt, hoţie, viol, crime, abuz. Televiziunea prezintă uneori lecţii demonstrative prin intermediul filmelor, a telenovelelor, cu conţinut pornografic, cumplit meşteşug de intoxicaţie a personalităţii umane. Vai celor care odată cu alfabetul învaţă magia neagră, ceea ce duce la degradarea timpurie a generaţiei viitoare, fără tinereţe şi fără bătrâneţe. Vai celor care promovează muzica fără melodie, stridentă, zgomotoasă, asurzitoare, cu texte rărăcite, însoţită de mişcări dezaxate, aruncate ca după furtună sau filme şi reviste porno, limbaj vulgar şi altele de acest fel.

Cine poartă răspunderea? Toţi factorii care au menirea nobilă de a educa, începând cu cei care conduc destinele ţării şi până la orice cetăţean lucid. Reflectam asupra unui aspect întâlnit întâmplător, cu efect profund educativ. O elevă din clasa a VII-a, pasionată de folclorul românesc, motiva aceasta în mod impresionant, cu adâncă trăire sufletească, ca pe ceva ce trebuie să facă parte din fiinţa omenească. Un alt caz, două familii se aflau în parc cu copiii de vârstă şcolară mică. La despărţire, mama fetiţei se adresează băiatului cu "ai să vii să o iei la discoteca". Tatăl băiatului îi răspunde: "lasă, mai bine la un concert, muzeu, expoziţie". Fără comentarii.

Omul este produsul conjugării fericite a factorilor educativi şi a propriei sale fiinţe. În viaţă, fiecare trebuie să lupte pentru titlul de "OM" ca valoare socială. În raport de chemare şi posibilităţi, orice om îl dobândeşte prin efort propriu, fără - lichidarea repetenţiei ca dispoziţie a partidului - nici - cu plicul cu mărci sau dolari.

"Nu există o sursă mai bogată de satisfacţie decât aceea de a te simţi opera propriei tale personalităţi, sculptor al propriei tale fiinţe" (Vasile Pavelcu). Avem datoria morală să îndrumăm tinerii spre calea cea bună, spre frumos, adevăr, cinste, util, civilizaţie, spre binele lor şi al ţării, mândria educatorilor.

Sofia BURCULEŢ

DOCIMOLOGIA TRANZIŢIEI

Unele aspecte ale relaţiei dintre metodă şi concepţie în docimologia tranziţiei

(Urmare din pag. 1)

Buna pregătire ştiinţifică, conştiinciozitatea, perseverenţa, toleranţa bine temperată, dorinţa de a progresa şi de a ... dornici să vadă "capital ... abinţeles sau cu perdele ra... Tăirea ţigării, din folosirea ... mentarii pretins spirituale ... rt. Am asistat cu jenă chiar şi la emisiuni TV, pe posturi cu extensie naţională dar şi pe posturile locale, unde se dau lecţii de "management educaţional" din partea unora care cred că în relaţia cu elevul totul este permis.

Democratizarea relaţiei pedagogice presupune mai întâi respectarea statutului şi a rolului social al părţilor. Conducerea procesului şi evaluarea lui sunt răspunderi în sarcina profesorului. El caută să se adapteze la cerinţele concrete şi la posibilităţile subiectului, dar este obligat să păstreze un traseu euristic prestabilit, vizând un conţinut ştiinţific nealterat de atmosfera momentului pedagogic propriu-zis.

Grija pentru asanarea relaţiei afective cu elevul este incompatibilă cu deteriorarea prestigiului instituţiei şcolare, mai ales atunci când această deteriorare este preţul unei relative popularităţi. Am cunoscut conducători de instituţii şcolare care confundă în mod regretabil respectul cu popularitatea profesorului în rândul elevilor.

În principal, profesorul trebuie să impună respect, lucru obţinut numai prin probarea competenţei şi obiectivităţii. Respectul real manifestat de către elev faţă de profesorul său nu exclude ci implică o anumită severitate care înseamnă şi fermitate sau chiar o anume "încăpăţânare" pedagogică în urmărirea cu perseverenţă şi conştiinciozitate a succesului şcolar.

Contextul social-economic şi cultural în care ne situăm a deschis o nouă-veche problemă: a vânătoarei de note. Cauza este deja cunoscută, căci din ce în ce mai multe instituţii de învăţământ superior organizează admiterea prin metoda concursului de dosare.

Universităţi (de stat!) cum sunt cele din Iaşi, Cluj, Suceava, Craiova etc. solicită mediile generale de absolvire a liceului sau mediile anuale la anumite discipline drept criterii de admitere.

Răspunderile pe care le implică actul evaluării depăşesc rubricile catalogului devenind responsabilităţi sociale propriu-zise, căci nota este mai mult decât oricând un criteriu (obiectiv?) de stabilire a ierarhiilor.

Problema ridicată aici este dacă şi ce ar trebui întreprins pentru ca aceleaşi cunoştinţe, în aceleaşi contexte, să fie apreciate cu acelaşi calificativ sau cu aceeaşi notă. Din practica didactică rezultă că evaluatori diferiţi, lucrând cu acelaşi instrument de evaluare, în aceleaşi contexte (de exemplu examenul de bacalaureat) vor da aceluiaşi conţinut informaţional aprecieri diferite. Aşa se explică faptul că licee cu un "rating" scăzut au obţinut la examenul de bacalaureat din ultimii ani rezultate care le situează "în top". Visul aşa numitului bacalaureat naţional s-a spulberat de mult, tot mai mulţi elevi se transferă la anumite licee din motive... de sănătate.

O situaţie mai mult decât ciudată au liceele cu limba de predare maghiară, de unde provin absolvenţi aproape geniali, dacă judecăm după mediile lor (anuale, generale şi de bacalaureat). Ei formează masa admisiilor în special la anumite facultăţi (Studii politice, Studii Europene) din cadrul Universităţii de stat Babeş-Bolyai. Deci putem spune că societatea (statul) îşi consumă resursele pentru a crea false competenţe sau pentru a-şi promova mediocritatea.

Bacalaureatele "naţionale" ne-au dovedit că nu instrumentul folosit este important (subiectele unice) ci cel sau cei care-l folosesc. Dulcea complicitate examinator (supraveghetor) - candidat nu a fost lichidată. O piedică este (după opinia noastră) persistenţa examenului oral, potenţiala oportunitate de mici "aranjamente" cu consecinţe mari.

Deplasarea interesului pentru nota de la bac la obiectele predate curent are o componentă mobilizatoare pentru elev, dar va putea să treacă peste subiectivismul (interesat sau nu) profesorului? Va depăşi oare batrâna docimologie marele versant al ergoliului profesional al celui dornic să-şi vadă elevii ajunşi pe listele academice? Ce măsuri ar trebui întreprinse pentru lichidarea abuzului, subiectivismului, relei credinţe sau chiar a prostiei omeneşti?

Iată câteva din micile probleme mari ale reformei sistemului docimologic, ale lumii unde fiecare prim este numai ceea ce i se cuvine.

Realitatea ne demonstrează că aceste chestiuni nu se rezolvă de la sine şi nici de jos în sus, fiind indispensabilă o strategie concepută şi impusă prin reglementări ferme.

SEMINARUL DIDACTICA - EDIŢIA JUBILIARĂ

(Urmare din pag. 1)

În cadrul atelierelor destinate învăţământului primar şcoala din Piatra Neamţ a fost reprezentată de două doamne învăţătoare - Maria Ionaşcu şi Viorica Nanu, care au prezentat în cadrul manifestării ... de către ... pentru ... de înfruntat, ... nizată de ..., *deoarece ... prima oară ... a lor, i-au* ... învăţătoarea ...

... de peste hotare, din ... Italia. Pentru ... limba. Dintre aceştia s... este din Linz, oraş înfrăţit cu Caransebeşul.

Seminarul "Didactica International", de-a lungul celor zece ani, a făcut dovada unui test de consecvenţă, pe linia colaborării şi parteneriatului promovat în dezbaterea şi rezolvarea unor probleme ce privesc învăţământul şi educaţia. Activităţile desfăşurate în cadrul atelierelor au avut în centrul atenţiei dascălul, şi, mai ales, elevul ca subiect şi obiect al educaţiei, punând mai presus de toate relaţia de parteneriat dintre dascăl şi elev.

ÎNAPOI LA HARET

(Urmare din pag. 1)

Care ar trebui să se desfăşoare într-o atmosferă de fair-play, devin motiv de zâzanie între cadre didactice, elevi şi chiar părinţi. Şi încă ceva. Când ieşi învingător te lauzi, când eşti perdant dai vina pe profesorii ... care ... "fura" la punctaj. Care profesori, ce cărcotaşii, au ... mai ... asumate sezie la contrecintă s-bine să fii merituos, să ... toţi ... ?

... despre ... au fost elogiaţi de ziarul "Deşteptarea", cu titluri ... de ... ca: "Bacăul a ... România la olimpiadele ... sau "Cei trei ani de la Mioveni" ... cronicarului ... din Bacovia. La limba latină, preziţa aceleaşi cotidiane "Bacăuanele au mai ROT" prin ... "fete de aur". Nici ... nu le-au mucit laudătorii, în ziarul "Viaţa liberă" scrie negru ... "Catedra a ... sarea şi piperul concursului", dar, concurs? ... Olimpiada Naţională de limbă şi literatura română, desfăşurată la Piatra Neamţ, la începutul lunii aprilie, şi-au propus ... elevi din Galaţi au obţinut premii şi menţiuni din ... participanţi. Motiv pentru care ziarul amintit le-a spus un "BRAVO" ... ai ... lor. Cât despre ... ale nemţenilor, acestea ... sunt ... .

Ultima constatare? În funcţie de premiile obţinute de elevii lor la olimpiade, profesorii primesc punctaj în plus la gradaţiile şi salariile de merit şi la sesiunile de pretransferări sau restrângere de activitate. Astfel, olimpiadele şcolare s-au transformat din competiţii între elevi în competiţii între profesori. Pe de altă parte, elevii din anii terminali de la liceu pot obţine, pe baza premiilor de la fazele naţionale, un loc fără examen la facultate. De aici, miza câştigării unui loc fruntaş la olimpiadele judeţene şi naţionale este foarte mare. Ce doresc profesorii care nu participă din "n" motive la olimpiade? Înapoi la Haret (!?).

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

VACANŢE MUZICALE LA PIATRA NEAMŢ

Ediţia a 30-a, 1-9 iunie 2001, Piatra Neamţ - Teatrul Tineretului

RECITALURI ŞI CONCERTE

● Vineri, 1 iunie, ora 19.00

Aurel Marc - oboi
Cristina Mureşan - pian
În program lucrări de: G. Ph. Telemann, C. Saëns, E. Bozza, A. Pascuili

● Sâmbătă, 2 iunie, ora 19.00

Ansamblul de percuţie al Academiei de Muzică "Gheorghe Dima" din Cluj Napoca: Grigore Pop, Laszló Attilla, Zoltán Tóth, Dominic Csergő, Robert Magheti, Florin Romaşcu
Işi dau concursul: Aurel Marc - oboi, Alexandru Melak - pian, Codruţa Oancea - coregrafie
Regia: Katona József
În program lucrări de: E. Terenyi, C. Ţăranu, N. Rosauro, D. Little, Y. Xenakis

● Duminică, 3 iunie, ora 19.00

Marin Cazacu - violoncel
Steluţa Radu - pian
În program lucrări de: A. Vivaldi, L. Boccherini, L.v. Beethoven, G. Enescu, G. Fauré, C. Saint-Saëns, P.I. Ceaikovski, D. Popper

● Luni, 4 iunie, ora 19.00

Ansamblul coral "Musical Feast" al Universităţii de Arte din Chişinău
Dirijor: Eugenia Enachi
În program lucrări de: Cl. Jannequin, Ch. W. Gluck, J.S. Bach, Cl. Debussy, L. Boccherini, Fr. Poulene, D. Blajinu, O. Negruţa, W. Guthrie, B. Troup, C. Porter, A. Varlamov, L. Jerhard, A. Freed, Ar. Rutter
Prelucrări şi aranjamente: Tatiana Berezicova

● Marţi, 5 iunie, ora 19.00

Studioul de muzică veche din Bucureşti:
Georgeta Stoleriu - soprană, lăută, percuţie
Anca Iarosevici - viola da gamba (discant, alto, tenor)
Robert Dumitrescu - viola da gamba tenor, lăută, fidel
Verona Maier - clavecin, percuţie
În program lucrări de: J. Haydn, B. de Dia, R. de Vaqeiras, Anonimi spanioli sec. XIII

● Miercuri, 6 iunie, ora 19.00

Arkadi Sevidov - pian
În program lucrări de: Fr. Chopin, Fr. Liszt, S. Rahmaninov

● Joi, 7 iunie, ora 19.00

Ştefan Ruha - vioară
Cipriana Gavrişiu - pian
În program lucrări de: J.M. Leclair, A. Corelli, G. Enescu, E. Chausson, M. Ravel

● Vineri, 8 iunie, ora 19.00

Cvartetul "Voces":
Bujor Prelipcean - vioara I
Anton Diaconu - vioara a II-a
Constantin Stanciu - violă
Dan Prelipcean - violoncel
În program lucrări de: S. Păutza, B. Bartok, A. Dvorak

● Sâmbătă, 9 iunie, ora 19.00

Orchestra simfonică şi corul Filarmonicii "Moldova" din Iaşi, Corul "Gavriil Musicescu"
dirijori: Gheorghe Costin şi Doru Morariu
solişti: Mihaela Grăjdeanu - soprană, Lucia Papa - mezzo-soprană, Corneliu Murgu - tenor, Pompei Hărăşteanu - bas
Program dedicat Centenarului Giuseppe Verdi

LA CEAS ANIVERSAR

...ŞI AU TRECUT ANII...

O lecţie din viaţa unui elev, o lecţie din cariera didactică, poeme, mina de cinstire din viaţa de elev, o zi din cariera didactică nu durează mai mult de 24 de ore, dar în plan afectiv înseamnă o veşnicie. Dacă aplicăm algoritmul de mai sus în cazul Şcolii Nr.6 din Piatra Neamţ, rezultatul este: 155 de ani de vrednicie e mult? e puţin? Credem că este cât veşnicia însăşi.

În memoria afectivă a timpului nostru, oamenii catedrei, asociem anul 1856, anul înfiinţării Şcolii pe care o sărbătorim astăzi, cu evenimentele istorice care au premers Unirii Principatelor Române din 1859. 155 de ani din viaţa unei şcoli sunt toţi aceştia generaţii de elevi care, cu emoţie, cu sfială, i-au păşit pragul la începutul fiecărei toamne, dornici să soarbă lumina din cărţile vieţii, sunt multe generaţii de dascăli care şi-au trudit trupul şi şi-au istovit mintea pentru ca şi mâine să răsară soarele şi să izbândească lumina.

Cum va fi fost elevul de acum 155 de ani?

Într-o repede privire afectivă, zăresc un băieţel şi o fetiţă care se îndreaptă spre şcoală. Să tot aibă vreo 9 anişori. Fetiţa şi-a sumes mânecile înflorate ale ieiţi şi păşeşte cu viioiciune peste pietrele potecuţei. O trăistuţă înflorată îi saltă la şold. Picioarele desculţe cunosc drumul spre şcoală. La căţiva paşi în urma ei, se zoreşte un băieţel cu o cămaşă albă, de tort, cu ţiţari prea mari pentru el (probabil de la vreun frate mai mare); în mâini ţine o tăbliţă de pe care, parcă, ar citi ceva. Clasa, o odăiţă albă, cu ferestre cât palma, în care cu anevoie încap vreo 40 suflete. Pe lângă pereţi, nişte băncuţe lungi, iar lângă uşă, o măsuţă de lemn...

...Şi au trecut anii...

Azi, pe strada Ştefan cel Mare, la nr.104, se ridică o şcoală frumoasă, cu un etaj, cu 10 săli de clasă şi 3 laboratoare utilate corespunzător. Baza sportivă, amenajată corespunzător, asigură dezvoltarea armonioasă a elevilor; zilnic, 298 de elevi trec pragul acestei şcoli. În cele gălăgioase, în recreaţie, în timpul liber, elevii şcolii se pregătesc, se informează, se desăvârşesc pentru viaţă. Şi ei vor fi schimbul nostru de mâine... Cât de departe au rămas trăistuţele şi tăbliţele! Acum, în mediul şcolar, cuvintele de ordine sunt informatizare, cibernetizare, eficientizare. Şi elevii acestei şcoli cunosc, respectă şi aplică aceste deziderate.

Conducerea şcolii, colectivul didactic şi elevii acestei şcoli, prin tot ce fac, prin rezultatele obţinute sunt o unitate de învăţământ cu o personalitate distinctă în peisajul învăţământului românesc. Acum, la ceas aniversar, îi felicităm şi le adresăm urări de succes în viitor!

Inspector şcolar general,
Prof. Emil CREANGĂ

ARC PESTE TIMP

A învăţa la Şcoala nr.6 din Piatra Neamţ este un privilegiu de care, din fericire, multe generaţii de elevi s-au bucurat.

Şcoala este, fără îndoială, în sufletul fiecărui elev sau cadru didactic care a trecut pragul ei, o familie în care, alături de părinţi, învăţătorii şi profesorii îşi dăruiesc cu generozitate tot ce au mai bun, pentru ca elevii să devină oameni de bine, cu o bogată cultură generală şi de specialitate, capabili să se integreze cu uşurinţă în viaţa socială.

Aici, în această şcoală, mulţi dintre noi au învăţat de la profesorii lor, care, prin dăruire şi pasiune, au reuşit să ne transmită nu numai cunoştinţe, ci şi dragostea pentru carte, pentru muncă, pentru viaţă